

NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM
CENTRUM TRASFERU POZNATKOV A LESNEJ PEDAGOGIKY

Správa

o lesnej pedagogike

ako súčasť environmentálnej výchovy

za rok 2025

ZVOLEN 2026

MINISTERSTVO
PÔDOHOSPODÁRSTVA
A ROZVOJA VIDIEKA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správa o lesnej pedagogike ako súčasti environmentálnej výchovy za rok 2025

Neprešlo jazykovou úpravou.

Údaje pre štatistické spracovanie, charakteristiku subjektov z aktivít jednotlivých inštitúcií poskytli (v abecednom poradí):

LESNÉ HOSPODÁRSTVO INOVEC, s.r.o.; Lesotur s.r.o.; LESY MESTA BREZNO, s.r.o.; Lesy mesta Podolíneec s.r.o.; Lesy mesta Spišská Belá, s.r.o.; LESY Slovenskej republiky, š.p.; Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.; Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o.; Mestské lesy Jelšava, s.r.o.; Mestské lesy Košice, a.s.; Mestské lesy Kremnica, s.r.o.; Mestské lesy v Bratislave; Mestské lesy, s.r.o. Poprad; Mestské lesy spol. s.r.o. Ružomberok; Národné lesnícke centrum; Slovenská lesnícka komora; Správa TANAP-u so sídlom v Tatranskej Lomnici; Stredná odborná škola lesnícka Banská Štiavnica; Vojenské lesy a majetky SR, š.p.

Editor: **Ing. Marián Taraba**

Autori: **Ing. Mariana Výbošťoková, PhD., Ing. Marián Taraba, Ing. Veronika Jaloviarová, Ing. Andrea Melcerová, Mgr. Dagmar Sélešová, Ing. Eva Vakulová**

Autori fotografií: **archív NLC**

Grafická úprava a sadzba: **Ing. Marián Taraba, Ing. Mariana Výbošťoková, PhD.**

Tlač: **Národné lesnícke centrum, Zvolen**

Rozsah: **17 strán**

Dostupné na webovej stránke: **www.lesnapedagogika.sk**

Vydalo: **Národné lesnícke centrum, Sekcia pre vedu a výskum, Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky**

© Národné lesnícke centrum, Zvolen 2026

Úvod	3
1. Prehľad aktivít lesnej pedagogiky	4
2. Témy aktivít lesnej pedagogiky	5
3. Lesní pedagógovia a cieľové skupiny	6
4. Miesto realizácie aktivít lesnej pedagogiky	8
5. Obdobie realizácie aktivít lesnej pedagogiky	10
6. Vybrané aktivity a podujatia lesnej pedagogiky	12
7. Mediálna propagácia online a sociálne siete	14
Záver a odporúčania	15
Použitá literatúra	17

Úvod

Správa o lesnej pedagogike za rok 2025 (ďalej len „Správa“) predstavuje **komplexnú analytickú správu**, ktorá mapuje aktivity lesnej pedagogiky realizované kľúčovými subjektmi v tejto oblasti počas sledovaného obdobia. Hlavným cieľom Správy je **zdokumentovať, vyhodnotiť a interpretovať prínos lesníckych inštitúcií k rozvoju environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu (EVVO)** v Slovenskej republike.

Správa je určená **odbornej verejnosti**, najmä zástupcom lesníckych a vzdelávacích inštitúcií, ako aj **širšej verejnosti so záujmom o environmentálnu výchovu**.

Obsahovo je Správa členená do tematických kapitol, ktoré komplexne zachytávajú jednotlivé aspekty realizácie lesnej pedagogiky. Všetky štatistické údaje boli spracované za obdobie **od 1. januára 2025 do 31. decembra 2025**. Vybrané kvantitatívne ukazovatele sú doplnené **grafickými výstupmi**, mapovými zobrazeniami a **obrazovou dokumentáciou**, ktoré podporujú prehľadnosť a výpovednú hodnotu prezentovaných údajov.

Na sumarizácii údajov sa podieľalo **19 lesníckych subjektov** (v abecednom poradí):

LESNÉ HOSPODÁRSTVO INOVEC, s. r. o.

Lesotur s.r.o.

LESY MESTA BREZNO, s. r. o.

Lesy mesta Podolíneč, s. r. o.

Lesy mesta Spišská Belá, s. r. o.

LESY Slovenskej republiky, š. p.

Mestské lesy Banská Bystrica, s. r. o.

Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s.r.o.

Mestské lesy Jelšava, s.r.o.

Mestské lesy Košice, a. s.

Mestské lesy Kremnica, s. r. o.

Mestské lesy v Bratislave

Mestské lesy Poprad, s.r.o.

Mestské lesy, spol. s.r.o. Ružomberok

Národné lesnícke centrum

Slovenská lesnícka komora

Správa TANAP-u, so sídlom v Tatranskej Lomnici

Stredná odborná škola lesnícka Banská Štiavnica

Vojenské lesy a majetky SR, š. p.

Okrem uvedených subjektov vykonávajú aktivity lesnej pedagogiky aj ďalšie, spravidla menšie organizácie, ktoré však v rámci tejto Správy neboli zohľadnené.

Podakovanie patrí všetkým **lesníckym subjektom, organizáciám a jednotlivcom**, ktorí sa v roku 2025 aktívne

podieľali na realizácii aktivít lesnej pedagogiky na území Slovenskej republiky a poskytlí údaje potrebné na spracovanie tejto Správy. Osobitné poďakovanie patrí **lesným pedagógom**, ktorí svojou odbornou, metodickou a často aj dobrovoľníckou prácou významne prispievajú k rozvoju EVVO pre všetky vekové kategórie. Ďakujeme všetkým spolupracujúcim lesníckym inštitúciám, školám, knižniciam, environmentálnym centrom,

samosprávam a partnerským organizáciám za ich otvorenosť, spoluprácu a podporu aktivít lesnej pedagogiky. Poďakovanie patrí aj pedagógom, vychovávateľom a ďalším odborným pracovníkom, ktorí vytvárali priestor na realizáciu aktivít lesnej pedagogiky v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu.

1. Prehľad aktivít lesnej pedagogiky

V roku 2025 bolo na území Slovenskej republiky zrealizovaných spolu **1 115 aktivít lesnej pedagogiky**. Najväčší podiel na tomto počte mali **LESY Slovenskej republiky, š.p.**, ktoré uskutočnili **527 aktivít**.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom 2024, kedy bolo realizovaných 1 151 aktivít, zaznamenávame mierny pokles celkového počtu. Napriek tomu ide o veľmi priaznivé číslo, ktoré potvrdzuje stabilné postavenie a význam lesnej pedagogiky v oblasti EVVO.

Lesná pedagogika sa realizuje prostredníctvom rôznych organizačných foriem a metodických prístupov. V roku 2025 dominovali najmä **prednášky a zážitkové hry**, nasledované **hromadnými podujatiami a lesnými vychádzkami**.

Lesná vychádzka predstavuje základnú organizačnú formu lesnej pedagogiky. Umožňuje sprostredkovať poznatky a informácie priamo v prirodzenom prostredí lesa, kde účastníci vďaka vedeniu kvalifikovaných lesných pedagógov vnímajú lesné ekosystémy a procesy prebiehajúce v lese **prostredníctvom všetkých zmyslov**. Táto forma vzdelávania má nielen výrazný výchovno-

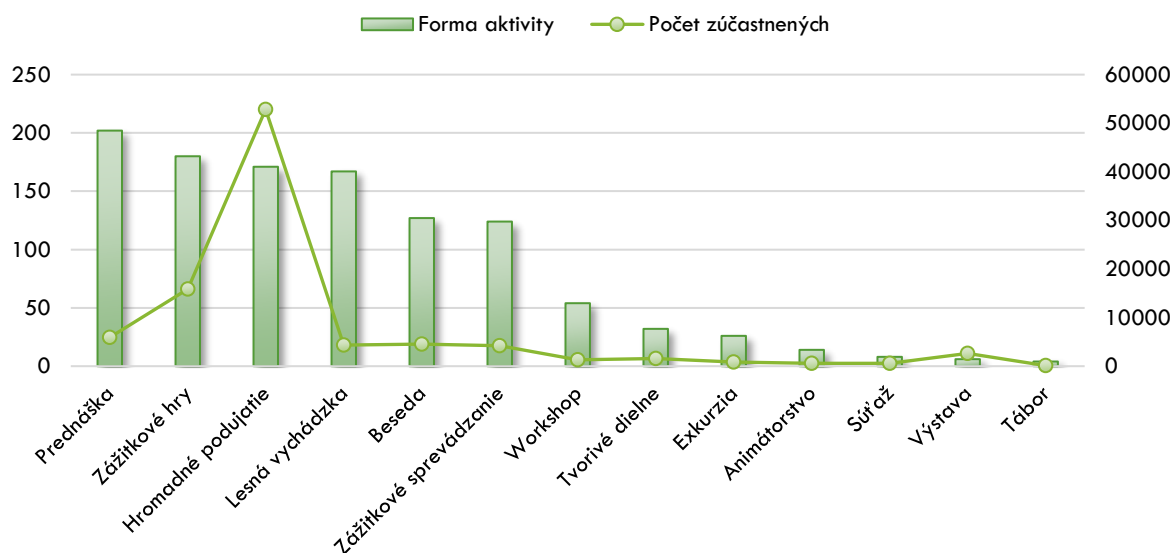
vzdelávací ale aj zážitkový rozmer a prispieva k budovaniu vzťahu verejnosti k lesu a jeho ochrane.

Lesná vychádzka sa v roku 2025 posunula na nižšie priečky z hľadiska počtu realizácií. Napriek tomuto trendu ide o formu lesnej pedagogiky, ktorú je potrebné **cieľavedome vyzdvihovať a systematicky podporovať**, a to najmä pre jej vysoký vzdelávací význam a pridanú hodnotu pre účastníkov. V roku 2025 sa lesných vychádzok zúčastnilo

4 331 účastníkov, čo potvrdzuje stále výrazný dosah najmä v oblasti zážitkového učenia, osobnej skúsenosti s lesným prostredím a prehlbovania vzťahu k lesu.

V rámci exteriérových aktivít majú významné zastúpenie aj **zážitkové sprevádzanie, súťaže v lese a lesné tábory**. Ide o organizačne a personálne náročnejšie formy lesnej pedagogiky, ktoré si vyžadujú dôkladnú prípravu a odborné vedenie. Pre samotných účastníkov však často predstavujú **silný a dlhodobo zapamätateľný zážitok**, ktorý významne prispieva k formovaniu ich vzťahu k lesu a prírode.

Prehľad jednotlivých foriem lesnej pedagogiky a počet účastníkov v roku 2025 je znázornený na **obr. 1**.

OB. 1 SUMÁRNE ZASTÚPENIE ORGANIZAČNÝCH FORIEM LESNEJ PEDAGOGIKY A POČTU ZÚČASTNENÝCH OSÔB VO VŠETKÝCH LESNÍCKYCH SUBJEKTOCH V ROKU 2025

TAB. 1 SUMÁRNE ZASTÚPENIE ORGANIZAČNÝCH FORIEM LP PODĽA JEDNOTLIVÝCH LESNÍCKYCH SUBJEKTOV

	Beseda	Exkurzia	Hromadné podujatie	Lesná vychádzka	Prednáška	Súťaž	Tábor	Tvorivé dielne	Výstava	Workshop	Zážitkové hry	Zážitkové sprevádzanie	Animátorstvo	Celkový súčet
LESY Slovenskej republiky, š.p.	110	22	99	36	56	2	2	14	6	1	114	58	7	527
Správa TANAP-u so sídlom v Tatranskej Lomnici		1	23	14	107	2		10		2	27	59		245
Národné lesnícke centrum	4	2	4	28	6	1	1			36	7	1		90
Vojenské lesy a majetky SR, š.p.	2		21	8	17								4	52
Mestské lesy v Bratislave			3	14	5			3		8			2	35
Mestské lesy Košice, a.s.			1	26	1					3				31
Lesy Mesta Spišská Belá, s.r.o.			5	3	1			2			16			27
LESNÉ HOSPODÁRSTVO INOVEC s.r.o.			3	13						4	2		1	23
Mestské lesy Banská Bystrica s.r.o.	2		2	6	2		1	1			2	3		19
Mestské lesy, spol. s r. o. Ružomberok	3			8	3									14
Mestské lesy Jelšava, s.r.o.			1	2				2			6	1		12
Stredná odborná škola lesnícka Banská Štiavnica			5		1	1					2			9
LESY MESTA BREZNO, s.r.o.	3	1	2	1										7
Lesotur s.r.o.	2		2		1									5
Lesy mesta Podolíne s.r.o.,				1	1						1	2		5
Mestské lesy, s.r.o. Poprad				4	1									5
Mestské lesy Banská Štiavnica, spol. s r.o.				2		1								3
Slovenská lesnícka komora											3			3
Mestské lesy Kremnica, s.r.o.	1			1		1								3
Celkový súčet	127	26	171	167	202	8	4	32	6	54	180	124	14	1115

2. Témy aktivít lesnej pedagogiky

Tematické zameranie predstavuje **kľúčový prvok pri plánovaní a realizácii aktivít lesnej pedagogiky**. Výber tém najčastejšie vychádza z ročného obdobia, aktuálnych lesníckych činností a prírodných procesov prebiehajúcich v lese, ako aj z kampaní a odborných tém, ktoré v danom období rezonujú v lesnom hospodárstve. Dôležitým východiskom sú zároveň **vzdelávacie obsahy**, ktorým sa

účastníci venujú v rámci formálneho vzdelávacieho procesu a sú dopĺňané aktivitami lesnej pedagogiky. Výber konkrétnej témy je v **kompetencii lesného pedagóga**, ktorý pri jej stanovení zohľadňuje cieľovú skupinu, jej vekové a vedomostné špecifiká, ako aj výchovno-vzdelávacie ciele aktivity. Vhodnosť tematického zamerania je často konzultovaná vopred so zodpovednou osobou alebo priamo so zástupcami cieľovej skupiny.

Významné zastupenie mali aj aktivity zaradené do kategórie „iné“, v rámci ktorých dochádzalo k **prepájaniu viacerých tém** alebo k súbežnému spracovaniu rozličných tematických okruhov v rámci jednej aktivity. Tento prístup odráža snahu lesných pedagógov o komplexné a

V nasledujúcom grafickom spracovaní je znázornená **preferencia tém aktivít lesnej pedagogiky** za všetky lesnícke inštitúcie. Veľkosť jednotlivých slov v zobrazení odráža frekvenciu ich výskytu v názvoch alebo tematickom zameraní aktivít realizovaných v roku 2025. Dominantnými sa tak stávali najmä rôzne tvary slov „les“, „lesná“ a tiež „deň“ (Deň s lesníkom, Poľovnícky deň, Lesnícky deň, Deň rodiny...).

OBR. 2 VÝBER NAJČASTEJŠIE POUŽÍVANÝCH SLOV V TÉMACH REALIZOVANÝCH NA AKTIVITÁCH LESNEJ PEDAGOGIKY POČAS ROKU 2025 VŠETKÝMI LESNÍCKYMI SUBJEKTAMI

Lesný pedagóg je **certifikovaný odborník**, ktorý absolvoval **akreditovaný vzdelávací program Lesná pedagogika**, schválený Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR (MŠVVaM SR).

Vzdelávací program poskytuje komplexnú odbornú prípravu, ktorá prepája poznatky z oblasti **lesníctva, ekológie a environmentálnych vied s pedagogickými a sociálnymi kompetenciami**. Tieto kompetencie umožňujú lesnému pedagógovi efektívne plánovať, realizovať a vyhodnocovať výchovno-vzdelávacie aktivity lesnej pedagogiky pre rôzne cieľové skupiny.

V roku 2025 úspešne ukončilo vzdelávací program Lesná pedagogika **38 účastníkov**, čím sa celkový počet certifikovaných lesných pedagógov zvýšil na **524** odborníkov. Tento nárast prispieva k ďalšiemu posilňovaniu realizácie aktivít lesnej pedagogiky a zároveň podporuje

personálne zabezpečenie kvalitnej a odborne garantovanej EVVO.

Na aktivitách lesnej pedagogiky sa v roku 2025 celkovo zúčastnilo **95 343 účastníkov**, čo predstavuje nárast približne o **2 000 účastníkov** v porovnaní s rokom 2024. Dominantným realizátorom aktivít bol štátny podnik **LESY Slovenskej republiky, š.p.**, ktorý zabezpečil aktivity lesnej pedagogiky pre **54 509 účastníkov**.

Aktivity lesnej pedagogiky sú koncipované pre **široké spektrum cieľových skupín**, od najmenších detí až po seniorov. Najväčší podiel realizovaných aktivít je však dlhodobu zameraný na **deti a mládež**, čo možno považovať za prirodzené a zároveň žiaduce.

Práve detstvo a obdobie dospievania predstavujú kľúčové fázy pre **formovanie vzťahu k prírode a životnému prostrediu**. Prostredníctvom aktivít lesnej pedagogiky sa u detí a mladých ľudí cielene rozvíja environmentálne povedomie, zodpovedné správanie a porozumenie prírodným procesom. Skúsenosti a hodnoty nadobudnuté v ranom veku sa stávajú prirodzenou súčasťou ich postoja k prírode a vytvárajú pevné základy pre ich budúce rozhodovanie a správanie v dospelosti.

Z hľadiska cieľových skupín tvorila **najpočetnejšiu skupinu široká verejnosť**, ktorá sa do aktivít zapájala najmä prostredníctvom hromadných podujatí. Významné zastúpenie mali zároveň aktivity realizované pre **žiakov základných škôl – 1. stupeň**, pre ktorých bol v roku 2025 zaznamenaný **najvyšší počet realizovaných aktivít lesnej pedagogiky v počte 445 aktivít**.

Okrem žiakov 1. stupňa základných škôl sa v roku 2025 realizovalo aj **významné množstvo aktivít pre deti materských škôl**, ktoré predstavujú dôležitú cieľovú skupinu z hľadiska včasného budovania vzťahu k prírode.

Výrazný potenciál predstavujú **rodiny s deťmi**, ktoré sa najčastejšie zapájajú prostredníctvom hromadných a komunitných podujatí. Napriek tomu, že pre túto cieľovú skupinu bolo realizovaných **67 aktivít lesnej pedagogiky**, zúčastnilo sa ich až **13 667 účastníkov**, čo predstavuje približne **14 % z celkového počtu účastníkov**. Tento údaj poukazuje na vysoký dosah a efektivitu aktivít zameraných na rodiny s deťmi.

Menší počet aktivít lesnej pedagogiky bol realizovaný pre **seniorov**, konkrétne **22 aktivít**, ktorých sa zúčastnilo **497 účastníkov**, čo predstavuje približne **1 % z celkového počtu účastníkov**. V prípade tejto cieľovej skupiny nadobúda lesná pedagogika špecifický charakter. Neplní už primárne vzdelávaciu funkciu, ale predstavuje jednu z možností rozvoja zelených kompetencií a zníženia sociálnej izolácie seniorov cez **zážitkové a zmyslové aktivity lesnej pedagogiky**, ktoré prispievajú k vnímaniu prírody všetkými zmyslami, udržiavaniu mentálnej i fyzickej kondície a celkového zdravia.

Aktivity v lesnom prostredí alebo o lesnom prostredí zároveň vytvárajú priestor na **spomínanie, zdieľanie skúseností a návrat k osobným väzbám na les**, ktorý bol pre mnohých seniorov v minulosti prirodzenou súčasťou života. Pre lesných pedagógov predstavuje práca s touto cieľovou skupinou organizačnú a metodickú výzvu, avšak jej **spoločenská a osobná hodnota je mimoriadne významná** a má pre seniorov veľký prínos.

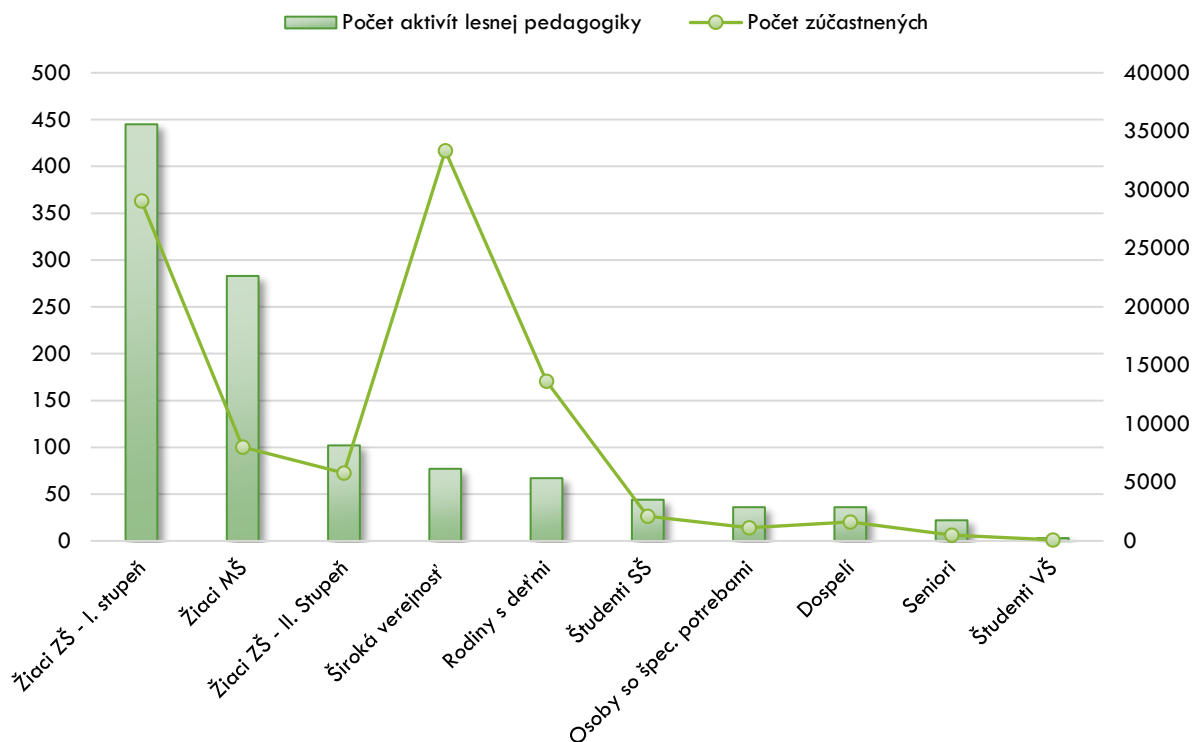
Rozšírením štandardnej lesnej pedagogiky je **inovačné vzdelávanie "Učenie o lese – environmentálna výchova pre predprimárne vzdelávanie"**, ktoré je **akreditované MŠVVaM SR a koordinované Národným lesníckym centrom, Centrom transferu poznatkov a lesnej pedagogiky (NLC, CTPLP)**.

V roku 2025 úspešne ukončilo toto inovačné vzdelávanie **19 pedagógov materských škôl, základných škôl a učiteľov profesijného rozvoja**. Tým sa celkový počet vyškolených pedagógov v oblasti predprimárneho vzdelávania na Slovensku zvýšil na **123 odborníkov**, ktorí disponujú **špecifickou odbornou kvalifikáciou na realizáciu EVVO v rámci predprimárneho stupňa vzdelávania**.

Tento vzdelávací program významne prispieva k systematickému začleňovaniu EVVO do výchovno-vzdelávacieho procesu už v ranom detstve a posilňuje odborné kapacity pedagógov pracujúcich s najmladšími vekovými skupinami.

Prehľad zastúpenia účastníkov podľa cieľových skupín a počtu aktivít lesnej pedagogiky za všetky lesnícke subjekty znázorňuje **obr. 3**.

OBR. 3 POČET ÚČASTNÍKOV NA AKTIVITÁCH LESNEJ PEDAGOGIKY PODĽA CIEĽOVÝCH SKUPÍN

4. Miesto realizácie aktivít lesnej pedagogiky

Cieľom lesných pedagógov je **systematická EVVO** detí a mládeže, založená predovšetkým na **priamom kontakte s lesným ekosystémom**. Prostredníctvom zážitkového učenia realizovaného priamo v lese sa účastníci oboznamujú so živou aj neživou zložkou lesného prostredia, učia sa chápať procesy, ktoré v ňom prebiehajú, vnímajú jeho mnohostranné funkcie a význam ochrany tohto prostredia.

Z tohto dôvodu je **lesná vychádzka v prirodzenom lesnom prostredí** dominantnou formou realizácie aktivít lesnej pedagogiky. V praxi sa však bežne uplatňuje aj tzv. „**mokrý variant**“, ktorý predstavuje prispôbenie aktivít nepriaznivým poveternostným podmienkam a ich realizáciu v interiéri. V takýchto prípadoch zohrávajú dôležitú úlohu **lesoučebne, environmentálne centrá a iné vhodné vnútorné priestory**, ktoré umožňujú zachovať kontinuitu vzdelávacích aktivít.

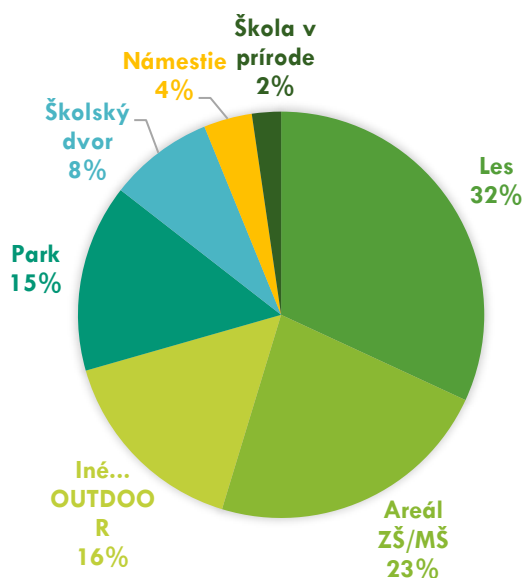
V roku 2025 bolo **58 % všetkých aktivít lesnej pedagogiky realizovaných v exteriéri**, pričom **32 % aktivít sa uskutočnilo priamo v lesnom prostredí**. Okrem lesa sa ako miesta realizácie využívali aj **areály škôl, parky a námestia**.

Porovnanie s predchádzajúcimi rokmi poukazuje na **klesajúci trend exteriérových aktivít lesnej pedagogiky**. Kým v roku 2023 sa v exteriéri realizovalo 76% aktivít, v roku 2024 to bolo 65 %, v roku 2025 došlo k ďalšiemu poklesu o 7 %. Tento vývoj pravdepodobne reflektuje ochotu účastníkov resp. lesných pedagógov **flexibilne reagovať na terénne a poveternostné podmienky** a prispôbiť formu realizácie aktuálnym možnostiam.

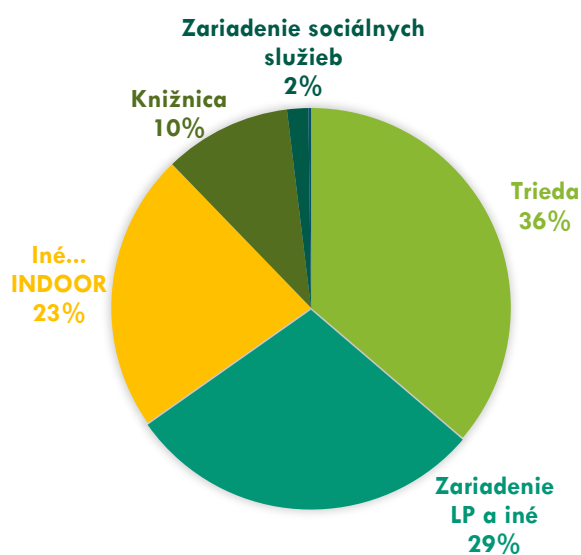
V mnohých prípadoch dochádza zároveň ku **kombinácii miest realizácie**, keď je časť aktivít uskutočnená v interiéri a časť v exteriéri, čím sa vytvára priestor na efektívne prepojenie teoretických a praktických činností.

Analýza preferencií miest realizácie aktivít lesnej pedagogiky je znázornená na **obr. 4**, pričom **podrobnejšie vyhodnotenie podľa jednotlivých lesníckych subjektov** je uvedené na **obr. 5**.

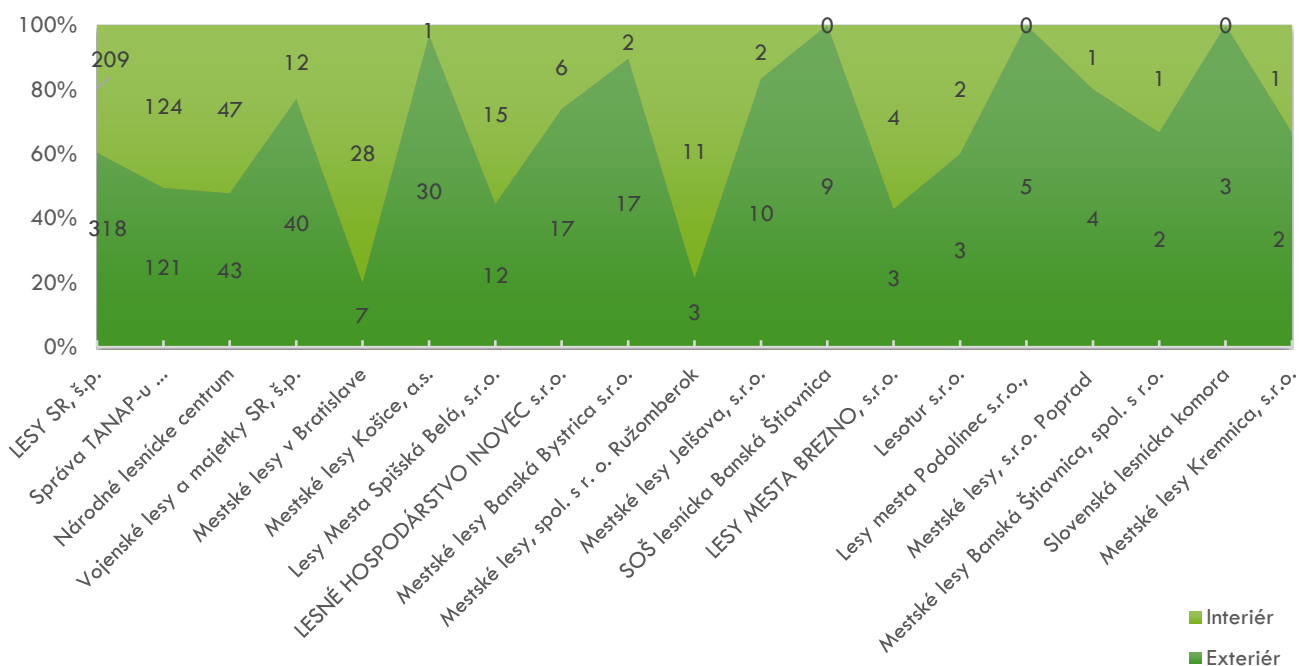
EXTERIÉR

INTERIÉR

OBR. 4 PERCENTUÁLNY PODIEL REALIZOVANÝCH AKTIVÍT LESNEJ PEDAGOGIKY V EXTERIÉRI A V INTERIÉRI

OBR. 5 POČET PODUJATÍ REALIZOVANÝCH V EXTERIÉRI A INTERIÉRI PODĽA JEDNOTLIVÝCH SUBJEKTOV

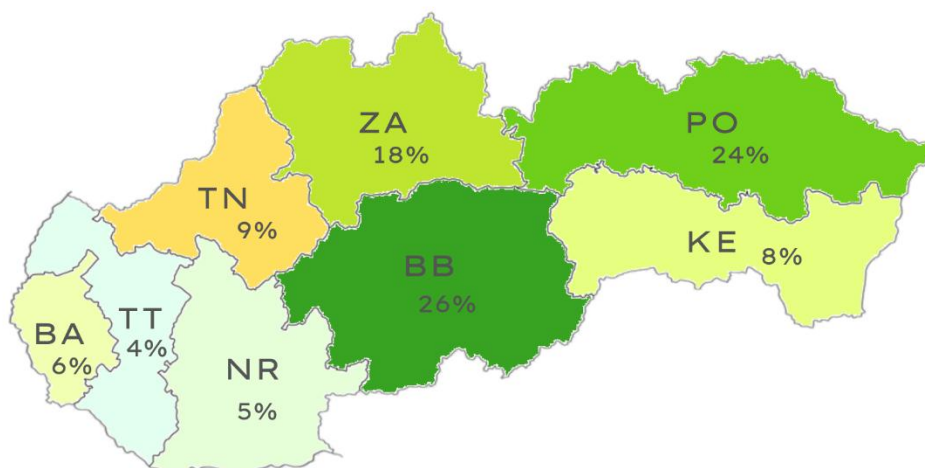
Odpočet aktivít lesnej pedagogiky zahŕňa realizáciu podujatí **na celom území Slovenskej republiky**, vo všetkých krajoch. **Najvyšší počet aktivít lesnej pedagogiky bol v roku 2025 zaznamenaný v Banskobystrickom kraji,**

V druhom poradí nasledoval **Prešovský kraj** s počtom **271 aktivít**, čo predstavuje **24 % z celkového počtu**. Najvyššia koncentrácia aktivít v tomto kraji bola zaznamenaná v okresoch **Poprad, Kežmarok a Humenné.**

kde sa uskutočnilo **287 podujatí**, čo predstavuje **26 % z celkového počtu realizovaných aktivít**. V rámci tohto kraja boli aktivity lesnej pedagogiky sústredené najmä do okresov **Zvolen, Lučenec a Banská Bystrica.**

Priestorové rozloženie aktivít lesnej pedagogiky a ich **percentuálne zastúpenie v jednotlivých krajoch Slovenskej republiky** je znázornené na **obr. 6**

Kraj	Počet podujatí
Banskobystrický kraj	287
Prešovský kraj	271
Žilinský kraj	200
Trenčiansky kraj	101
Košický kraj	89
Bratislavský kraj	66
Nitriansky kraj	52
Trnavský kraj	49
Celkový súčet	1115

OBR. 6 POČET PODUJATÍ A PERCENTUÁLNE ZASTÚPENIE PODUJATÍ V JEDNOTLIVÝCH KRAJOCH SLOVENSKA

5. Obdobie realizácie aktivít lesnej pedagogiky

Aktivity lesnej pedagogiky sa realizujú **počas celého kalendárneho roka**. Vďaka rozmanitosti foriem a metodických prístupov je možné flexibilne prispôbovať aktivity **ročnému obdobiu, aktuálnym poveternostným podmienkam**, ako aj **tematickým kampaniam**, ktoré v danom období rezonujú v oblasti lesníctva a EVVO.

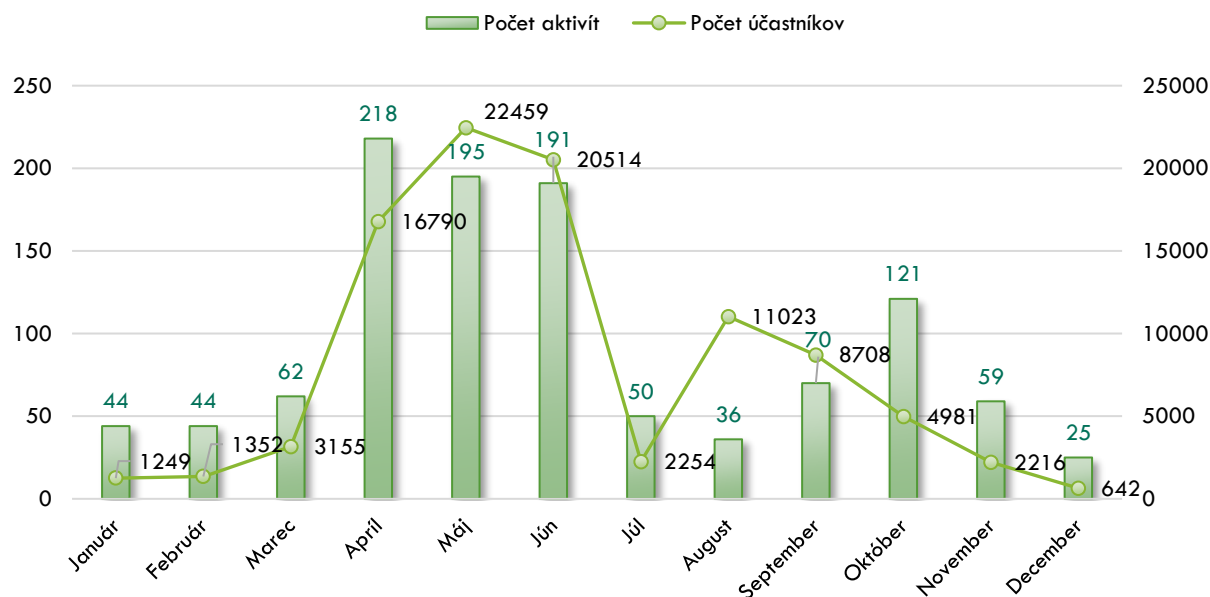
V roku 2025 bol **najvyšší počet aktivít lesnej pedagogiky zaznamenaný v mesiaci apríl**, kedy sa uskutočnilo **218 podujatí** s účasťou **16 790 účastníkov**. Najvyšší počet účastníkov bol evidovaný v **mesiaci máj**, a to **22 459 účastníkov**, pričom v tomto období sa realizovalo **195 podujatí lesnej pedagogiky**. Významným mesiacom bol aj **jún**, počas ktorého sa uskutočnilo **191 podujatí** s účasťou **20 514 účastníkov** (obr. 7).

Obdobie **neskorej jari a začiatku leta** tak predstavuje **prvý vrchol realizácie aktivít lesnej pedagogiky**. Tento trend

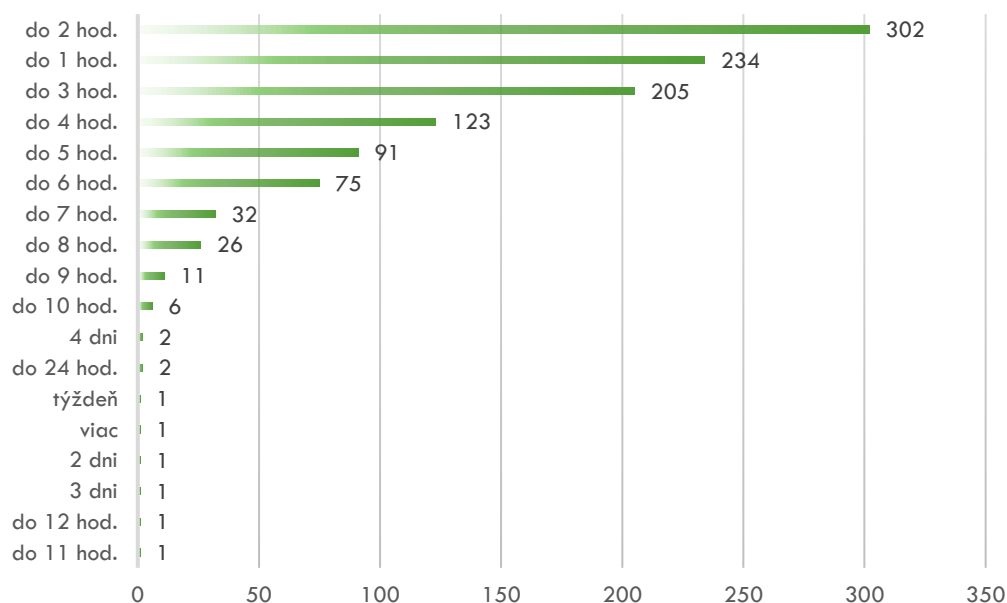
súvisí najmä s realizáciou tematických kampaní a podujatí, ako sú **Medzinárodný deň lesov**, **Les ukrytý v knihe** a **Lesnícke dni**, ako aj s priaznivými podmienkami pre exteriérové aktivity.

Druhý výrazný vrchol realizácie aktivít lesnej pedagogiky nastáva v **jesennom období**, najmä v súvislosti so **začiatkom školského roka**, kedy je o aktivity lesnej pedagogiky mimoriadny záujem zo strany škôl. Tento trend je podporený aj realizáciou kampane **Medzinárodný deň stromov**, ktorá sa každoročne viaže na mesiac október.

Najpočetnejšie realizované aktivity boli v trvaní **dvoch hodín**, čo v sumárnom vyjadrení predstavuje **302 aktivít**, početnými sú aj aktivity v trvaní **do 1 hodiny a do 3 hodín** (obr. 8).

OBR. 7 REALIZOVANÉ AKTIVITY K POČTU ÚČASTNÍKOV V PRIEBEHU ROKA 2025

OBR. 8 ZOBRAZENIE POČTU AKTIVÍT S ČASOVÝM PODELOM NA REALIZOVANÝCH AKTIVITÁCH V ROKU 2025

6. Vybrané aktivity a podujatia lesnej pedagogiky

Lesnícke dni

Dňa **25. apríla 2025** sa uskutočnilo **slávnostné otvorenie Lesníckych dní** na Námestí SNP vo Zvolene. Išlo už o **19. ročník celoslovenskej série podujatí**, ktoré dlhodobo predstavujú významnú platformu pre prezentáciu lesníctva, lesnej pedagogiky a práce lesníkov širokej verejnosti.

Témou ročníka **„Lesy hostia, pozývame!“** s hlavným sloganom **„Aj lesy prinášajú jedlo na náš stôl“** sa organizátorom podarilo osloviť návštevníkov aktuálnou a verejnosti blízkou témou.

Na podujatí sa aktívne podieľalo **180 lesných pedagógov** a ďalších odborných pracovníkov, zastrešených **27 partnerskými inštitúciami**. Pre návštevníkov boli pripravené rozmanité aktivity zamerané na **potravínový potenciál lesa**, a to formou lesných receptov, ochutnávok, potravinových pyramíd, ako aj tvorivých dielní, napríklad výroby vtáčích krmidiel.

Veľký záujem vzbudilo aj **interaktívne rozprávanie o využití húb v prospech zdravia človeka**, ktoré prepájalo tradičné poznatky s aktuálnymi poznatkami o výžive a zdravej životospráve. Lesnícke a poľovnícke tradície priblížili návštevníkom **drevorubačské raňajky**, ako aj **450 porcií poľovníckeho gulášu a ďalších lesníckych pochúťok**, ktoré boli počas podujatia distribuované.

Podľa odhadu organizátorov sa slávnostného otvorenia Lesníckych dní v roku 2025 zúčastnilo približne **2 500 návštevníkov**. Účasť bola negatívne ovplyvnená nepriaznivým počasím.

Les ukrytý v knihe

Zážitkové čítanie lesníkov v slovenských knižniciach, realizované v rámci celoslovenského projektu **Les ukrytý v knihe**, sa v roku 2025 nieslo v téme **„Les plný chuti“** a teda bolo plné **lesných chutí, vôní a príbehov**. Projekt opäť potvrdil, že prepojenie lesa, knihy a zážitkového učenia predstavuje atraktívnu a účinnú formu environmentálnej výchovy pre deti.

V roku 2025 sa do projektu zapojilo **23 knižníc z celého Slovenska**, v ktorých sa uskutočnilo **105 programov lesnej pedagogiky** pre **1 677 žiakov základných škôl**. Aktivity realizovalo **19 lesných pedagógov**, ktorí im venovali spolu **126 hodín** odbornej a metodической práce.

Súčasťou projektu bola aj **korešpondenčná súťaž**, v rámci ktorej deti a žiacke kolektívy vytvorili **103 lesných receptov**. Do ich tvorby sa zapojilo **26 základných škôl** v spolupráci s knižnicami, čo výrazne podporilo kreativitu detí a prepájanie čitateľskej gramotnosti s témami lesa a výživy.

V porovnaní s rokom 2024 došlo k **nárastu počtu čítaní v rámci tejto kampane o 47 %**, pričom zážitkového čítania sa zúčastnilo o **18 % viac účastníkov**. Tieto údaje potvrdzujú rastúci záujem o projekt a jeho pozitívne prijatie zo strany škôl, knižníc aj lesných pedagógov. Úspešní účastníci projektu boli ocenení na slávnostnom vyhodnotení

kampane dňa 20. júna 2025 v Krajskej knižnici Ľudovíta Štúra vo Zvolene.

Lesu zdar!

Do projektu **LESU ZDAR – lesná pedagogika pre stredné školy**, ktorý koordinuje Národné lesnícke centrum, prostredníctvom Centra transferu poznatkov a lesnej pedagogiky, sa v roku 2025 zapojilo **päť stredných škôl** zo Zvolena, Detvy, Banskej Štiavnice, Turčianskych Teplíc a Banskej Bystrice.

Cieľom projektu je **pozitívne ovplyvňovať hodnoty a postoje mládeže k lesnému hospodárstvu**, predstaviť lesníctvo ako **otvorený, moderný a perspektívny sektor**, ako aj informovať o význame produkcie drevnej suroviny ako **jedného z nástrojov zmierňovania následkov zmeny klímy**. Projekt zároveň ponúka študentom možnosť osvojiť si **praktické zručnosti** súvisiace s lesníckymi činnosťami a starostlivosťou o les.

V spolupráci s lesníkmi a lesnými pedagógmi absolvovali študenti **zážitkový workshop** a **tri zážitkové dni s lesníkmi**, realizované na rôznych lesníckych subjektoch. Program bol zameraný na prepojenie teoretických poznatkov s praktickými skúsenosťami priamo v teréne.

Záver projektu patril **spoločnej diskusii o lese a lesníctve**, v rámci ktorej vznikli nápadité odkazy adresované lesu aj ľuďom, ktorým na ňom záleží. Symbolickým vyjadrením postoja účastníkov sa stalo motto projektu: **„Les je pre nás veľký dar, hovoríme LESU ZDAR!“**

Detská lesnícka univerzita

V roku 2025 sa uskutočnil už **15. ročník úspešného vzdelávacieho projektu Detská lesnícka univerzita**, ktorý absolvovalo **32 žiakov 6. ročníka základných škôl** zo Zvolena, Banskej Štiavnice a Žiaru nad Hronom. Projekt je dlhodobo zameraný na rozvoj environmentálneho povedomia detí a prehľbovanie ich vzťahu k lesu prostredníctvom zážitkového a participatívneho vzdelávania.

Účastníci projektu úspešne absolvovali **osem odborných prednášok spojených s aktivitami lesnej pedagogiky**, počas ktorých sa oboznámili so základmi lesného hospodárstva, funkciami lesa a princípmi jeho ochrany a udržateľného využívania. Slávnostné ukončenie projektu sa uskutočnilo formou **promócií v aule Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene**, kde si absolventi z rúk prodekanke fakulty prevzali **diplomy absolventov Detskej lesníckej univerzity**.

Súčasťou programu bol aj participatívny prvok v podobe **Detského mestského zastupiteľstva na Mestskom úrade vo Zvolene**. Deti tu spolu s lesníkmi a lesnými pedagógmi diskutovali o tom, **ako by mali vyzeráť lesy v okolí ich miest a obcí**, a aké kroky by mohli prispieť k ich ochrane a udržateľnému obhospodarovaniu. Tento formát podporil aktívne zapojenie detí do rozhodovacích procesov a rozvoj ich občianskej zodpovednosti.

Projekt Detská lesnícka univerzita ponúka deťom **priestor na vzdelávanie, diskusiu a aktívnu participáciu na ochrane prírody** prostredníctvom vlastných myšlienok a aktivít. Symbolickým vyjadrením postoja absolventov sa stal ich spoločný odkaz: „*Starajte sa o naše lesy s láskou.*“

Sympóziu lesnej pedagogiky

Symbolicky pri príležitosti **Medzinárodného dňa stromov** a zároveň na začiatku **Týždňa celoživotného vzdelávania** sa v dňoch **20. – 22. októbra 2025** uskutočnilo **19. pracovné stretnutie lesných pedagógov na Slovensku – Sympóziu lesnej pedagogiky**. Podujatie sa konalo v priestoroch **Polovnického kaštieľa Palárikovo**.

Sympózia sa zúčastnilo **56 účastníkov z 12 lesníckych subjektov**, vrátane hostiek z Českej republiky. Hlavným cieľom stretnutia bolo **kontinuálne vzdelávanie lesných pedagógov**, podpora spolupráce a **vzájomná výmena skúseností** v oblasti lesnej pedagogiky, ako aj **koordinácia aktivít a kampaní** zameraných na propagáciu lesného hospodárstva.

Najviac zaujala prednáška psychologičky na tému „*Ako v lesnej pedagogike horieť, ale nezhoriť?*“, ktorá otvorila dôležitú diskusiu o psychohygiene, motivácii a udržateľnosti práce lesných pedagógov. Program sympózia prebiehal **približne 90 % bez využitia techniky**, v nadväznosti na Európsky kongres lesnej pedagogiky „*Lesná pedagogika – prostriedok vzdelávania pre (offline) život*“.

Počas sympózia boli zároveň **predstavené štyri nové logá lesoučební štátneho podniku LESY Slovenskej republiky**. Účastníkom boli odovzdané aj nové **didaktické pomôcky pre aktivity lesnej pedagogiky**, konkrétne „*priemerka do vrečka*“ a „*drevený výškomer*“, ktoré podporujú praktickú a zážitkovú výučbu v teréne.

Súčasťou sympózia bolo aj slávnostné odovzdanie ocenenia **NAJ lesný pedagóg za rok 2025**, ktoré získal **Milan Chudý** zo spoločnosti **Mestské lesy Košice, a.s.**

19. Európsky kongres lesnej pedagogiky

V dňoch **7. – 10. októbra 2025** sa v maďarskom **Visegráde** uskutočnil **19. Európsky kongres lesnej pedagogiky**. Podujatie s ústrednou témou „*Lesná pedagogika – prostriedok vzdelávania pre (offline) život*“ spojilo **viac ako 120 účastníkov z 18 krajín**, ktorí spoločne hľadali inšpiráciu a praktické prístupy, ako deti a mládež opätovne prepájať s prírodou v čase rastúcej digitalizácie.

Úvod programu patril vzájomnému zoznamovaniu účastníkov formou **exkurzie do botanickej záhrady**, kde spoločne zasadili strom ako **symbol rastu, spolupráce a prepojenia človeka s prírodou**. Tento akt vytvoril hodnotový rámec celého podujatia a podčiarkol jeho environmentálny rozmer.

V rámci odborného programu sa účastníci oboznámili aj s fungovaním lesnej pedagogiky v Maďarsku, kde pôsobí **40 lesných škôl**, ktorých programami ročne prejde **viac ako 100 000 detí**. Terénna časť kongresu bola realizovaná priamo v lesných školách a zahŕňala rozmanité **zážitkové workshopy**, od poznávania hmyzu a pestovania lesa, cez aktivity „*Les hrá hudbu*“, až po programy zamerané na **vnímanie harmónie, prepojenie človeka s prírodou a zmyslové učenie**.

Zaujímavosťou prezentácií bola aj informácia, že **Maďarsko za posledných 100 rokov zdvojnásobilo lesnatosť krajiny** a naďalej sa aktívne usiluje o jej zvyšovanie. V súčasnosti v krajine funguje **sieť 34 certifikovaných lesníckych lesných škôl**, ktoré zohrávajú významnú úlohu v environmentálnom vzdelávaní detí a mládeže.

Medzinárodný rozmer kongresu podčiarkla aj prezentácia **FAO**, v rámci ktorej boli prezentované **fotografie a príklady dobrej praxe zo Slovenska**, čím sa potvrdilo aktívne zapojenie slovenskej lesnej pedagogiky do európskeho a globálneho kontextu.

7. Mediálna propagácia online a sociálne siete

Sociálne siete a online mediálna propagácia predstavujú v súčasnosti významný nástroj zvyšovania povedomia o lesnej pedagogike a umožňujú **osloviť široké spektrum verejnosti**. Zároveň poskytujú priestor na bezprostrednú komunikáciu **priamo počas realizácie aktivít lesnej pedagogiky**, a to prostredníctvom krátkych príspevkov, fotografií a videí, ktoré reflektujú aktuálne dianie v teréne. Online prezentácia aktivít EVVO vo forme lesnej pedagogiky prebieha najmä prostredníctvom webových portálov **lesnapedagogika.sk** a **lesnickedni.sk**. Webový portál lesnej pedagogiky spravuje v rámci Národného lesníckeho centra Centrum transferu poznatkov a lesnej pedagogiky, kde sú priebežne aktualizované informácie o kampaniach, projektoch, ponuke aktivít pre verejnosť, ako aj chránená sekcia metodických materiálov pre lesných pedagógov.

Súčasťou webového portálu sú aj popularizačné a informačné výstupy, medzi ktoré patria **Listy lesnej pedagogiky**, určené pre lesníkov a lesných pedagógov a vydávané v štyroch číslach ročne podľa ročných období, ako aj online časopis **Lesné horizonty**, ktorý je zameraný na obsah vhodný najmä pre pedagogických zamestnancov a podporu EVVO v školskom prostredí.

V rámci sociálnych sietí sa na prezentáciu lesnej pedagogiky využívajú platformy **Facebook** a **Instagram**, na ktorých sú spravované profily s názvom **Lesná pedagogika**.

Prostredníctvom týchto kanálov je verejnosť pravidelne informovaná o **aktuálnom dianí, podujatiach a aktivitách lesnej pedagogiky** na celom území Slovenska.

K 31. 12. 2025 má Facebooková stránka **Lesná pedagogika** približne **2 960 sledovateľov**, čo predstavuje **nárast o 6,5% v porovnaní s rokom 2024**. Z hľadiska vekovej štruktúry tvorí najpočetnejšiu skupinu sledovateľov kategória **35 – 44 rokov**, pričom medzi sledovateľmi **prevažujú ženy nad mužmi**.

Viac ako **90 % sledovateľov pochádza zo Slovenskej republiky**, pričom medzi zahraničnými sledovateľmi sú zastúpení najmä používatelia z **Českej republiky, Poľska a Moldavska**. Z územného hľadiska pochádza najväčší podiel sledovateľov z **Bratislavy (25 %), Košíc (17 %) a Zvolena (15 %)**.

V priebehu roka 2025 bolo na facebookovej stránke publikovaných **61 príspevkov**, ktoré spolu zaznamenali približne **146 000 zobrazení**. Uvedené údaje potvrdzujú rastúci dosah sociálnych sietí ako efektívneho komunikačného nástroja na šírenie myšlienok lesnej pedagogiky a environmentálnej výchovy. Na Instagrame má stránka Lesná pedagogika **1158 sledovateľov**, príspevky na tejto platforme sú totožné s Facebookovým profilom.

Závery a odporúčania

Lesná pedagogika na Slovensku dlhodobo preukazuje **stabilné postavenie a rastúci význam** v oblasti environmentálnej výchovy, vzdelávania a osvetu (EVVO). Výsledky Správy za rok 2025 potvrdzujú, že ide o efektívny nástroj rozvoja vzťahu verejnosti k lesu, prírode a trvalo udržateľnému hospodáreniu.

Pre jej ďalší systematický rozvoj je nevyhnutné **posilňovať inštitucionálne a personálne zázemie**, zabezpečovať **primeranú finančnú stabilitu**, podporovať **prepojenie lesnej pedagogiky so vzdelávacím systémom** a pokračovať v **modernizácii metodických prístupov**. Dôležitým predpokladom ďalšieho rozvoja je zároveň **podpora spolupráce na národnej aj medzinárodnej úrovni**, ktorá umožňuje zdieľanie skúseností a implementáciu inovatívnych prístupov do praxe.

1. Trendy a dopyt po aktivitách lesnej pedagogiky

- Dopyt po aktivitách lesnej pedagogiky zostáva **dlhodobo stabilný**, aj napriek miernemu medziročnému poklesu počtu realizovaných aktivít.
- Najväčší záujem je o **zážitkové, interaktívne a hromadné formy aktivít**, ktoré umožňujú osloviť širšiu verejnosť.
- Zaznamenaný je **pokles exteriérových aktivít**, najmä lesných vychádzok, v prospech interiérových alebo kombinovaných foriem.
- Rastie význam **flexibilného prispôsobovania aktivít** aktuálnym poveternostným a terénnym podmienkam.

- Sociálne siete sa stávajú čoraz dôležitejším nástrojom **informovania verejnosti a podpory záujmu o aktivity lesnej pedagogiky**.

Odporúčania:

- Je potrebné **budovať** u verejnosti **vnímanie lesa ako hodnoty** pre celú spoločnosť a to najmä cez vyššiu informovanosť a komunikáciu benefitov, ktoré les pre ľudí prináša
- Posilňovať **propagáciu aktivít lesnej pedagogiky prostredníctvom online platforiem** a sociálnych sietí s dôrazom na aktuálny a vizuálny obsah.
- Systematicky podporovať **realizáciu exteriérových aktivít**, najmä **lesných vychádzok**, ako základnej formy lesnej pedagogiky.
- Rozvíjať **kombinované formy aktivít** (interiér/exteriér), ktoré umožňujú zachovať kontinuitu vzdelávania počas celého roka.

2. Tematické zameranie lesnej pedagogiky

- Dominujú témy zamerané na **prírodné prostredie, lesné ekosystémy, zoológiu a manažment zveri**.
- Rastie záujem o **komplexné a prepájajúce témy**, ktoré spájajú viac tematických oblastí v rámci jednej aktivity.

Odporúčania:

- Komunikovať témy, ktoré rozširujú výchovno-vzdelávací proces na školách, ale aj témy na medzinárodnej úrovni (napríklad inšpirácia z FAO pre Medzinárodný deň lesov – na každý rok je vyhlasovaná iná téma, v roku 2025 to bola téma „Forests and Food“).
- Do programov a aktivít lesnej pedagogiky cielene a metodicky **vnášať témy** týkajúce sa **praktických lesníckych činností** a lesného hospodárstva.

3. Cieľové skupiny a ich preferencie

- Najväčší podiel aktivít je dlhodobu zameraný na **deti a mládež**, najmä žiakov 1. stupňa základných škôl a deti materských škôl.
- **Rodiny s deťmi** predstavujú cieľovú skupinu s vysokým dosahom, najmä prostredníctvom hromadných podujatí.
- Aktivity pre **seniorov** sú zastúpené v menšej miere, no majú výrazný sociálny, zážitkový a zdravotno-preventívny prínos.

Odporúčania:

- Naďalej systematicky podporovať **EVVO detí a mládeže** ako kľúčovej cieľovej skupiny.
- Rozvíjať aktivity pre **rodiny s deťmi** s dôrazom na komunitný a medzigeneračný rozmer.
- **Realizovať programy** lesnej pedagogiky **pre seniorov** so zameraním na zelené kompetencie a aktívne trávenie voľného času v prírodnom prostredí pre podporu ich mentálneho a fyzického zdravia.

4. Sezónnosť aktivít, strategické a územné plánovanie

- Realizácia aktivít lesnej pedagogiky má **výrazne sezónny charakter**, s hlavným vrcholom v období **jari a začiatku leta** a druhým vrcholom v **jesennom období**. Najvyššia koncentrácia aktivít je viazaná na **školský rok**.
- Sezónnosť aktivít je úzko prepojená s **tematickými kampaňami a celoslovenskými podujatiami**, ako sú Lesnícke dni a Medzinárodný deň lesov a Medzinárodný deň stromov.

Odporúčania:

- **Zvýšiť koordináciu** medzi lesnými pedagógmi a cieľovými skupinami a **plánovať** aktivity s dôrazom na tematické podujatia spojené s významnými environmentálnymi dňami a kampaňami na podporu propagácie lesného hospodárstva.

- **Zamerať sa na regióny**, resp. kraje, v ktorých bol **najnižší podiel** aktivít lesnej pedagogiky v roku 2025 (Bratislavský, Košický kraj). Celkovo viac realizovať aktivity lesnej pedagogiky vo väčších mestách.
- **Podporovať výstavbu infraštruktúry v lesnom prostredí (náučné chodníky, altánky, informačné tabule, vyhliadkové veže a iné)**, ktorá bude slúžiť aj pre aktivity lesnej pedagogiky.

5. Vzdelávanie, podpora a koordinácia lesných pedagógov

- Udržateľnosť a rozvoj lesnej pedagogiky si vyžaduje vyskolených lesných pedagógov s ich pravidelným ďalším vzdelávaním (sympóziá, kongresy, moduly lesnej pedagogiky) pre **zvyšovanie kvalifikácie** v oblasti EVVO.
- **Zvýšenie počtu odborníkov v oblasti lesnej pedagogiky a stabilný systém financovania** a mechanizmus **odmeňovania realizátorov aktivít** zvýši motiváciu lesných pedagógov.

Odporúčania:

- **Zriadenie pozície lesného pedagóga na plný úväzok** v rámci vybraných organizácií, s cieľom zabezpečenia kontinuity, odborného metodického vedenia a tvorby kvalitných vzdelávacích materiálov.
- **Využívať podporu štátu** vo forme grantových programov a výziev na rozvoj lesnej pedagogiky (napr. v minulosti Program rozvoja vidieka SR 2014-2022 - Opatrenie 8.5 na podporu investícií do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov).
- Posilnenie koordinácie lesnej pedagogiky **na regionálnej a národnej úrovni**, pravidelné pracovné stretnutia pedagógov.

6. Medzinárodná spolupráca

- Medzinárodná výmena skúseností ostáva **kľúčovým faktorom rozvoja lesnej pedagogiky**. Prínosom je najmä **zdieľanie osvedčených postupov** s partnerskými krajinami.

Odporúčania:

- Pokračovať v **budovaní a rozvoji medzinárodných partnerstiev**, čím sa zabezpečí prístup k inovatívnym metódam a osvedčeným modelom environmentálnej edukácie.
- **Zapájať sa do medzinárodných projektov** a výziev pre rozvoj lesnej pedagogiky a zdieľanie príkladov dobrej praxe a najmä rozvoja lesnej pedagogiky.

Použitá literatúra

TARABA, M. 2025. *Správa o lesnej pedagogike za rok 2024*. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 14.

TARABA, M. 2024. *Správa o lesnej pedagogike za rok 2023*. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 13.

TARABA, M. 2023. *Správa o lesnej pedagogike za rok 2022*. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 11.

TARABA, M. 2022. *Správa o lesnej pedagogike za rok 2021*. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 15.

TARABA, M. 2021. *Správa o lesnej pedagogike za rok 2020*. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 19.

VÝBOŠŤOKOVÁ, M., CHLPOŠOVÁ, D., JALOVIAROVÁ, V. 2019. *Správa o lesnej pedagogike za rok 2019*. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 25. ISBN 978-80-8093-308-1

CHLPOŠOVÁ, D. a kol. 2019. *Učenie o lese*. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 86. ISBN 978-80-8093-278-7

LOYOVÁ, D. a kol. 2018. *Lesná pedagogika – učebné texty k vzdelávaciemu programu*. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 112. ISBN 978-80-8093-240-4

MARUŠÁKOVÁ, Ľ. a kol. 2010. *Lesná pedagogika ako súčasť environmentálnej výchovy na Slovensku*. Konceptia rozvoja. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 67. ISBN 978-80-8093-121-6

MARUŠÁKOVÁ, Ľ. 2012. *Lesy pre ľudí. Lesnícky program. Lesníctvo v prospech spoločnosti*. Národné lesnícke centrum, Zvolen, s. 47. ISBN 978-80-8093-171-1

www.lesnapedagogika.sk | LISTY Lesnej pedagogiky 2025 – jar, leto, jeseň, zima

www.web.nlcsk.org

www.forestpedagogics.eu

Správa o lesnej pedagogike

za rok 2025